Resolutie 2225 (2018)

Bescherming van mensenrechtenverdedigers in de lidstaten van de Raad van Europa

Auteur(s): Parlemantary Assembly

Oorspronkelijk - debat in de Vergadering op 26 juni 2018 (22e zitting) (zie doc. 14567, verslag van de Commissie juridische zaken en mensenrechten, rapporteur: De heer Egidijus Vareikis). Tekst aangenomen door de Vergadering op 26 juni 2018 (22e zitting).Zie ook Aanbeveling 2133

(2018).

1. De Parlementaire Vergadering herinnert aan haar resoluties 1660 (2009) en 1891 (2012) over de situatie van mensenrechtenverdedigers in de lidstaten van de Raad van Europa en aan haar resoluties 2095 (2016) en 2085 (2016) over de versterking van de rol en bescherming van mensenrechtenverdedigers in de lidstaten van de Raad van Europa. Het brengt hulde aan het waardevolle werk van mensenrechtenverdedigers voor de bescherming en bevordering van mensenrechten en fundamentele vrijheden. Mensenrechtenverdedigers zijn"degenen die zich inzetten voor de rechten van anderen" - individuen of groepen die zich op vreedzame en legale wijze inzetten voor de bevordering en bescherming van de mensenrechten, of het nu advocaten, journalisten, leden van niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of anderen zijn.

2. Bijna 20 jaar geleden, op 9 december 1998, heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de Verklaring over het recht en de verantwoordelijkheid van individuen, groepen en maatschappelijke organisaties voor de bevordering en bescherming van universeel erkende mensenrechten en fundamentele vrijheden (Verklaring van de Verenigde Naties over mensenrechtenverdedigers) aangenomen. Bovendien heeft het Comité van Ministers op 6 februari 2008 zijn verklaring over de maatregelen van de Raad van Europa ter verbetering van de bescherming van mensenrechtenverdedigers en ter bevordering van hun activiteiten aangenomen. In beide documenten wordt bevestigd dat de verantwoordelijkheid voor het bevorderen en beschermen van mensenrechtenverdedigers in de eerste plaats bij de staten ligt.

3. De Vergadering merkt op dat in de meeste lidstaten van de Raad van Europa mensenrechtenverdedigers vrij kunnen werken in een omgeving die bevorderlijk is voor de ontwikkeling van hun activiteiten. Hij merkt evenwel op dat het aantal represailles tegen mensenrechtenverdedigers de afgelopen jaren is toegenomen. Nieuwe restrictieve wetten inzake de registratie van NGO's en de financiering is goedgekeurd. Veel mensenrechtenverdedigers zijn het slachtoffer geworden van gerechtelijke, administratieve of fiscale pesterijen, lastercampagnes en strafrechtelijke onderzoeken op basis van dubieuze aanklachten, die vaak verband houden met vermeende terroristische activiteiten of vermeend betrekking hebben op de nationale veiligheid. Sommige zijn bedreigd, fysiek aangevallen of willekeurig gearresteerd, vastgehouden of gevangengezet. Andere zijn zelfs vermoord. Als gevolg daarvan wordt de ruimte voor mensenrechtenverdedigers steeds beperkter, waardoor zij aan steeds grotere risico's worden blootgesteld.

4. De Vergadering veroordeelt deze ontwikkelingen en bevestigt haar steun voor het werk van mensenrechtenverdedigers, die vaak hun veiligheid en leven in gevaar brengen voor de bevordering en bescherming van de rechten van anderen, waaronder de meest kwetsbare en onderdrukte groepen (migranten, vluchtelingen en leden van minderheden - nationaal, religieus of seksueel), of om de straffeloosheid van overheidsfunctionarissen en corruptie te bestrijden. Zij betreurt met name het feit dat sommige van de ernstigste aanvallen op mensenrechtenactivisten, waaronder moorden, ontvoeringen en martelingen, nog steeds niet doeltreffend zijn onderzocht.

5. De Assemby doet derhalve een beroep op de lidstaten om dit te doen:

5.1. de mensenrechten en fundamentele vrijheden van mensenrechtenverdedigers respecteren, met inbegrip van hun recht op vrijheid en veiligheid, een eerlijk proces en hun vrijheid van meningsuiting, vergadering en vereniging;

5.2. zich onthouden van intimidatie of represailles tegen mensenrechtenverdedigers en hen beschermen tegen aanvallen of intimidatie door niet-overheidsactoren

5.3. ervoor te zorgen dat mensenrechtenverdedigers toegang hebben tot doeltreffende nationale rechtsmiddelen tegen schendingen van hun rechten, met name die welke verband houden met hun werk;

5.4. actiever een minnelijke schikking op grond van artikel 39 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (ETS nr. 5) voor te stellen in gevallen van duidelijke schending van de rechten van mensenrechtenverdedigers en advocaten die een verzoek indienen bij het Europees Hof voor de rechten van de mens;

5.5. doeltreffend onderzoek te doen naar alle gevallen van intimidatie of represailles tegen mensenrechtenverdedigers, met name in geval van moorden, fysieke aanvallen en bedreigingen;

5.6. een gunstig klimaat te scheppen voor het werk van mensenrechtenverdedigers, met name door de wetgeving te herzien en in overeenstemming te brengen met de internationale mensenrechtennormen, geen lastercampagnes tegen verdedigers en andere activisten uit het maatschappelijk middenveld te organiseren en dergelijke campagnes krachtig te veroordelen wanneer zij worden georganiseerd door niet-overheidsactoren;

5.7. mensenrechtenverdedigers aan te moedigen deel te nemen aan het openbare leven en ervoor te zorgen dat zij worden geraadpleegd over wetsontwerpen op het gebied van mensenrechten en fundamentele vrijheden, alsook over de regulering van hun activiteiten;

5.8. zich te onthouden van willekeurig toezicht op mensenrechtenverdedigers online en andere communicatiemiddelen;

5.9. de afgifte van noodvisa, verblijfsvergunningen of asiel aan mensenrechtenverdedigers die in hun eigen land gevaar lopen, te vergemakkelijken en hen, indien nodig, een tijdelijk toevluchtsoord te bieden;

5.10. volledig samenwerken met de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa bij de aanpak van individuele gevallen van vervolging van en represailles tegen mensenrechtenverdedigers;

5.11. de toereikendheid van hun inspanningen ter bescherming van mensenrechtenverdedigers sinds de goedkeuring van de Verklaring van de Verenigde Naties over mensenrechtenverdedigers en de Verklaring van het Comité van Ministers over de maatregelen van de Raad van Europa om de bescherming van mensenrechtenverdedigers te verbeteren en hun activiteiten te bevorderen, beoordelen aan de hand van concrete resultaten.

6. De Vergadering verwelkomt en stimuleert parlementaire initiatieven zoals dat van de Duitse Bondsdag, waarbij individuele parlementsleden zich bezighouden met gevallen van bedreiging, intimidatie of vervolging van mensenrechtenverdedigers.